

	Materiál pre zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Senci konaného dňa 25.10.2022	číslo materiálu:
---	---	-------------------------

Názov materiálu:

Protest prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Senec č. 10/2021 o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec v znení Všeobecne záväzného nariadenia mesta Senec č. 4/2022

Návrh na uznesenie:

- I. MsZ **prerokovalo** protest prokurátora spis. zn. Pd 178/22/1103-2 zo dňa 23.08.2022 proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Senec o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec

- II. MsZ **vyhovuje** protestu prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Senec o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec
 - a) bez pripomienok
 - b) s pripomienkami

	funkcia	Meno	podpis
Predkladá:	Primátor	Ing. Dušan Badinský	
Vypracoval:	Prednostka MsÚ Referát legislatívy a VO	Ing. Jarmila Répássyová JUDr. Igor Zelník	

Na prijatie tohto uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov.

	ZA	PROTI	ZDRŽAL SA	NEPRÍTOMNÝ	NEHLASOVAL
HLASOVANIE					

Dôvodová správa

Protest prokurátora spis. zn. Pd 178/22/1103-2 zo dňa 23.08.2022 proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Senec č. 10/2021 o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec.

Okresná prokuratúra Bratislava III, Vajnorská 47, 832 77 Bratislava podala na základe vykonanej previerky Všeobecne záväzného nariadenia mesta Senec č. 10/2021 o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec dňa 23.8.2022 protest prokurátora v zmysle §23, ods. 1 v spojení s §27, ods. 1 zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov týkajúci sa nasledovných článkov predmetného VZN:

V článku 4, ods. 4 VZN, je uvedené, že *žadateľ o zabratie verejného priestranstva je povinný počas zabratia a po jeho ukončení na vlastné náklady zabezpečiť vyčistenie príslušnej časti verejného priestranstva a jeho bezprostredného okolia, na ktorého použitie mal osobitné povolenie od mesta a v prípade škody, spôsobenej zabratím verejného priestranstva a na zariadení, nachádzajúcom sa na verejnom priestranstve, toto uviesť do pôvodného stavu na základe požiadaviek určených mestom.*

Okresná prokuratúra považuje túto právnu úpravu za nezákonnú nakoľko ani zákon o obecnom zriadení a ani iný všeobecne záväzný predpis neupravuje právomoc obce vydávať povolenie o zabratie verejného priestranstva prípadne iný takýto individuálny správny akt.

V článku 5, ods. 1 VZN je uvedené, že *do vodných prvkov, ktoré definuje čl. 2, ods. 10 VZN ako vodné toky, jazerá, vodné nádrže, pramene, studničky, fontány a pitné fontány, alebo vo vodných prvkoch sa zakazuje najmä:*

- a) *vhadzovať smeti, odpad a obdobné veci alebo ich do vodných prvkov ukladať, najmä na brehoch a iných miestach, z ktorých by mohli byť splavené,*
- b) *vypúšťať alebo vylievať do vodných prvkov tekutiny zdravotne závadné alebo inak nebezpečné (napr. oleje, pohonné látky, žieraviny a iné tekutiny) a iné škodlivé látky, ktoré by mohli ohrozovať kvalitu povrchových a podzemných vôd a život v nich, ohrozovať zdravie a bezpečnosť obyvateľov mesta a užívateľov vodných prvkov, alebo ktoré by mohli ohroziť akosť alebo zdravotnú nezávadnosť vodných prvkov,*
- c) *umývať a na brehoch vodných prvkov vykonávať údržbu a opravu strojov a zariadení, najmä motorových vozidiel*

Okresná prokuratúra považuje túto právnu úpravu nielen za nezákonnú ale aj za nadbytočnú, nakoľko pri vyvodzovaní zodpovednosti za činnosti, ktoré sú zakázané jednak vodným zákonom a jednak VZN, môže nastať kolízia týchto právnych predpisov a vyústiť do zmätočného postupu viacerých orgánov verejnej správy v rámci prejednávania totožného skutku.

V článku 7, ods. 1 VZN je uvedené, že *umiestňovanie plagátov, vývesiek a oznámení je povolené iba na plochách na to vyhradených. Umiestňovanie reklamných zariadení, informačných tabúl a pútačov je dovolené len na základe povolenia mesta. V prípade umiestnenia reklamných zariadení, plagátov, nálepiek, oznamov, informačných tabúl a pútačov bez príslušného povolenia mesta budú tieto bezodkladne odstránené na náklady príslušnej fyzickej alebo právnickej osoby. Ak umiestnená reklama alebo plagát odporuje zásadám morálky a etiky alebo vyvoláva verejné pohoršenie, je mesto oprávnené dať príkaz na odstránenie takejto reklamy alebo plagátu zodpovednej fyzickej alebo právnickej osobe na jej náklady.*

Okresná prokuratúra považuje túto právnu úpravu za nezákonnú nakoľko svojou samosprávnou pôsobnosťou zasahovalo do vecí, kde plní úlohy štátnej správy a nemôže zákonom vymedzený rozsah úpravy právnych vzťahov vo všeobecne záväznom nariadení rozširovať. Zároveň považuje takúto právnu úpravu za zmätočne nakoľko z nej nie je zrejmé aké „povolenie“ mesta je potrebné pre umiestňovanie reklamných zariadení, informačných tabúl a pútačov. Žiadny právny predpis, okrem stavebného zákona, neustanovuje zákonné splnomocnenie pre mesto, aby takéto povolenie vydávalo.

V článku 8, ods. 1 VZN je uvedené, že *právnické a fyzické osoby, ktoré majú vo vlastníctve, správe alebo inom užívaní nehnuteľný majetok bezprostredne susediaci s verejným priestranstvom, sú povinné zabezpečiť, aby miesta verejnosti prístupné boli riadne, včas a v potrebnom rozsahu udržiavané a vyčistené.*

V článku 8, ods. 4 VZN je uvedené, že *vlastníci (správcovia, užívatelia) nehnuteľností sú ďalej povinní:*

- a) trvalo primerane udržiavať a upratovať prilahlé dvory, vnútroblokové priestranstvá, záhrady a iné nehnuteľnosti, ktoré hraničia s verejným priestranstvom, najmä zabrániť aby sa nečistoty nedostávali na verejné priestranstvo,*
- b) upraviť konáre stromov, kríkov a iných rastlín vyčnievajúcich na chodníky, cesty a ulice do výšky 2,5m nad miestnu komunikáciu a konáre, prerastajúce cez ploty (príp. živé ploty), upraviť na hranicu vlastného pozemku tak, aby neprekážali chodcom a nenarúšali bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky,*
- c) umiestniť, upevniť a upraviť kvetináče, nádoby na kvety a iné predmety na vonkajšej strane okien tak, aby z nich nestekala voda a aby neohrozovali bezpečnosť chodcov.*

Okresná prokuratúra považuje túto právnu úpravu za nezákonnú nakoľko touto právnou úpravou prekročilo mesto svoju právomoc pretože zasiahlo do súkromnoprávných vzťahov čím sa dostalo do rozporu so zákonom keďže upravuje rozsah práv a povinností vlastníka a užívateľa nad rámec stanovený Občianskym zákonníkom.

Vzhľadom k zisteným skutočnostiam žiada prokurátor VZN ako nezákonné zrušiť prípadne ho nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

S poukazom na zistené skutočnosti **navrhujeme zrušiť predmetné nariadenie a nahradiť ho novým.**

V Senci, 13.10.2022

Vypracoval:

JUDr. Igor Zelník

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III
Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Mesto Senec
Mestské zastupiteľstvo
Mierové nám. 8
903 01 Senec

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/kl.	Bratislava
	Pd 178/22/1103- 2	JUDr. Marková/293	23.8.2022

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Senec č. 10/2021 o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec – **protest prokurátora** podľa § 23 ods. 1 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v platnom znení

Podľa § 23 ods. 1 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov podávam

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Senec č. 10/2021 o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec.

O podanom proteste prokurátora ste povinný rozhodnúť bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora. Ak protestu prokurátora vyhoviete, žiadam napadnuté všeobecne záväzné nariadenie ako nezákonné zrušiť v lehote do 90 dní odo dňa doručenia protestu prokurátora.

V prípade, že nemienite protestu vyhovieť, môže prokurátor podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

O d ô v o d n e n i e :

Z predloženého spisového materiálu mesta Senec som zistila nasledovné skutočnosti :

Mesto Senec zverejnilo návrh nariadenia o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec jeho vyvesením na úradnej tabuli v meste od 18.11.2021 do 30.11.2022.

K návrhu nariadenia o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec, neuplatnili žiadne fyzické osoby a právnické osoby písomné pripomienky.

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Senec č. 10/2021 o dodržiavaní verejného poriadku a čistoty na území mesta Senec (ďalej len „VZN“) bolo schválené kvalifikovanou väčšinou poslancov mestského zastupiteľstva mesta Senec na zasadnutí tohto mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 14.12.2021 za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov.

VZN bolo vyhlásené vyvesením tohto nariadenia na úradnej tabuli v meste od 15.12.2021 do 31.12.2021 a účinnosť nadobudlo dňa 1.1.2022.

V článku 4 ods. 4 VZN je uvedené, že žiadateľ o zabratie verejného priestranstva je povinný počas zabratia a po jeho ukončení na vlastné náklady zabezpečiť vyčistenie príslušnej časti verejného priestranstva a jeho bezprostredného okolia, na ktorého použitie mal osobitné povolenie od mesta a v prípade škody spôsobenej zabratím verejného priestranstva a na zariadení, nachádzajúcom sa na verejnom priestranstve toto uviesť do pôvodného stavu na základe požiadaviek určených mestom.

Podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa článku 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa článku 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení obec pri výkone samosprávy najmä

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce; vyhlasuje dobrovoľnú zbierku,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov 5a) a vykonáva ich správu,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, 5b) vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, 5c) udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,

Podľa § 4 ods. 5 zákona o obecnom zriadení obec vo veciach územnej samosprávy

- a) ustanoví nariadením
 1. názvy ulíc a iných verejných priestranstiev, ako aj ich zmeny (§ 2b),
 2. pravidiel na udržiavanie čistoty v obci a ochranu verejnej zelene [odsek 3 písm. g)],
 3. pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb [odsek 3 písm. i)],

4. podrobnosti o organizácii miestneho referenda [odsek 3 písm. m) a § 11a],
 5. činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste [odsek 3 písm. n)],
 6. ďalšie podrobnosti, ak tak ustanovuje osobitný zákon,
- b) môže ustanoviť nariadením iné podrobnosti ako v písmene a).

Podľa § 34a ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v platnom znení (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z.z.“) daňovník je povinný oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti.

Túto právnu úpravu vo VZN považujem za nezákonnú z nasledujúceho dôvodu :

Právna úprava obsiahnutá v tejto časti VZN, podľa ktorej žiadateľ o zabratie verejného, na ktorého použitie mal osobitné povolenie od mesta, nemá oporu v zákone, pretože žiadny právny predpis neustanovuje zákonné splnomocnenie pre obec/mesto, aby takéto povolenie vydávala/vydávalo. Podľa § 34a ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z. je daňovník povinný oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti. Daň za užívanie verejného priestranstva upravujú ustanovenia § 30 až § 36 zákona č. 582/2004 Z.z., pričom žiadne z týchto ustanovení citovaného zákona neukladá povinnosť fyzickej osobe alebo právnickej osobe žiadať o vydanie povolenia na osobitné použitie verejného priestranstva, okrem povinnosti oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti, teda dňom začatia osobitného užívania verejného priestranstva. Navyše ani zákon o obecnom zriadení a ani iný všeobecne záväzný právny predpis neupravuje právomoc obce vydávať takéto individuálny správny akt (článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon).

V článku 5 ods. 1 VZN je uvedené, že do vodných prvkov, ktoré definuje článok 2 ods. 10 VZN ako vodné toky, jazerá, vodné nádrže, pramene, studničky, fontány a pitné fontány, alebo vo vodných prvkoch sa zakazuje najmä:

a) vhadzovať smeti, odpad a obdobné veci alebo ich do vodných prvkov ukladať, najmä na brehoch a iných miestach, z ktorých by mohli byť splavené,

b) vypúšťať alebo vylievať do vodných prvkov tekutiny zdravotne závadné alebo inak nebezpečné (napr. oleje, pohonné látky, žieraviny a iné tekutiny) a iné škodlivé látky, ktoré by mohli ohrozovať kvalitu povrchových a podzemných vôd a život v nich, ohrozovať zdravie a bezpečnosť obyvateľov mesta a užívateľov vodných prvkov, alebo, ktoré by mohli ohroziť akosť alebo zdravotnú nezávadnosť vodných prvkov,

c) umývať a na brehoch vodných prvkov vykonávať údržbu a opravu strojov a zariadení, najmä motorových vozidiel.

Podľa § 18 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v platnom znení (ďalej len „vodný zákon“) orgán štátnej vodnej správy môže všeobecné užívanie vôd bez náhrady obmedziť, zmeniť alebo zakázať, ak to vyžaduje ochrana zdravia a bezpečnosť osôb, ochrana vodných stavieb a zariadení, ochrana rybárstva a ochrana prírody a krajiny a ak to vyžaduje zabezpečenie funkcie vodného toku a zachovanie vodných ekosystémov v ňom. Pôsobnosť orgánov na ochranu zdravia podľa osobitného predpisu nie je tým dotknutá.

Podľa § 58 písm. e) vodného zákona orgány štátnej vodnej správy sú: obce.

Podľa § 63 ods. 1 vodného zákona obec v prenesenom výkone pôsobnosti na úseku štátnej vodnej správy rozhoduje vo veciach

- a) povolenia na odber povrchových vôd a podzemných vôd a ich iné užívanie na potreby jednotlivých občanov (domácností), uskutočnenie, zmenu a odstránenie vodných stavieb, ktoré súvisia s týmto odberom (§ 21 ods. 1 písm. a) a b) a § 26),
- b) v ktorých je príslušná povoľovať vodnú stavbu, ako aj v ostatných vodohospodárskych veciach týkajúcich sa tejto vodnej stavby,
- c) pochybností o určenie hranice pobrežného pozemku pri drobných vodných tokoch (§ 50 ods. 5),
- d) uloženia opatrení na odstránenie škodlivého stavu pri poškodení verejnej kanalizácie alebo verejného vodovodu, prípadne pri ohrození ich prevádzky, ak tieto opatrenia nevyžadujú povolenie (§ 55 ods. 3).

Podľa § 63 ods. 3 vodného zákona obec v prenesenom výkone pôsobnosti na úseku štátnej vodnej správy

- a) dáva vyjadrenie podľa § 28 k vodnej stavbe v prípadoch, v ktorých je príslušná vydať povolenie, a vyjadrenie k stavbe rodinného domu, k stavbe na individuálnu rekreáciu a na domové žumpy,
- b) vedie evidenciu o vodách (§ 29),
- c) vykonáva štátny vodoochranný dozor v rámci svojej pôsobnosti a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov (§ 66 ods. 1),
- d) prejednáva priestupky na úseku ochrany vôd, vodných tokov a vodných stavieb [§ 77 ods. 3 písm. a)],
- e) zasiela údaje o povolenom množstve odberov podzemných vôd orgánu štátnej vodnej správy do 30 dní po nadobudnutí právoplatnosti povolenia.

Podľa § 63 ods. 4 vodného zákona obec môže všeobecne záväzným nariadením upraviť, obmedziť alebo zakázať všeobecné užívanie povrchových vôd na drobných vodných tokoch a iných vodných útvaroch (§ 18 ods. 6).

Túto právnu úpravu vo VZN považujem za nezákonnú z nasledujúcich dôvodov :

Obec/mesto je v zmysle § 58 písm. e) zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v platnom znení (ďalej len „vodný zákon“) jeden z orgánov štátnej vodnej správy. Ustanovenie § 63 ods. 1, ods. 3 vodného zákona upravuje pôsobnosť obce/mesta pri prenesenom výkone pôsobnosti na úseku štátnej vodnej správy. Zároveň obec/mesto môže v zmysle § 63 ods. 4 vodného zákona všeobecne záväzným nariadením upraviť, obmedziť alebo zakázať všeobecné užívanie povrchových vôd na drobných vodných tokoch a iných vodných útvaroch (s odkazom na ustanovenie § 18 ods. 6 vodného zákona, podľa ktorého orgán štátnej vodnej správy môže všeobecné užívanie vôd bez náhrady obmedziť, zmeniť alebo zakázať, ak to vyžaduje ochrana zdravia a bezpečnosť osôb, ochrana vodných stavieb a zariadení, ochrana rybárstva a ochrana prírody a krajiny a ak to vyžaduje zabezpečenie funkcie vodného toku a zachovanie vodných ekosystémov v ňom). Vo veciach, v ktorých obec/mesto plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach (§ 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení). Ak teda obec/mesto plní úlohy štátnej správy, môže vydávať všeobecne záväzné nariadenie len na základe zákonného splnomocnenia v medziach zákona, teda len pre oblasť alebo vo veci, na ktorú je splnomocnená a nemôže si túto oblasť (zákonom vymedzený rozsah úpravy právnych vzťahov zo strany obce/mesta vo všeobecne záväznom nariadení) rozširovať na základe zákonného splnomocnenia, obsiahnutého v ustanovení § 4 ods. 5 písm. a) zákona o obecnom zriadení pre vydávanie všeobecne záväzných nariadení pre oblasť, kde plní úlohy územnej samosprávy, čiže v jednoduchosti zasahovať svojou samosprávnou pôsobnosťou do vecí, kde plní úlohy štátnej správy. Mesto Senec právnu úpravou obsiahnutou v ustanovení § 5 ods. 1 VZN prekročilo svoju právomoc, pretože nad rámec zákona upravilo právne vzťahy, v ktorých plní úlohy štátnej správy, pokiaľ ide o časť vodných prvkov v rámci definície tohto pojmu v článku 2 ods. 10 VZN a to o vodné toky, jazerá, vodné nádrže, pramene, studničky (pozn. na fontány a pitné fontány sa vodný zákon nevzťahuje). Navyše ustanovenie § 77 ods. 1 vodného zákona upravuje jednotlivé skutkové podstaty priestupkov na úseku ochrany vôd, vodných tokov a vodných stavieb. Napríklad priestupku podľa § 77 ods. 1 písm. f) vodného zákona sa dopustí ten, kto umýva motorové vozidlá a mechanizmy v povrchových vodách alebo v odkrytých podzemných vodách, alebo na miestach, z ktorých by uniknuté pohonné látky mohli vniknúť do povrchových vôd alebo do podzemných vôd. Priestupku podľa § 77 ods. 1 písm. j) vodného zákona sa dopustí ten, kto znečistí alebo ohrozí povrchové vody alebo podzemné vody. V článku 5 ods. 1 VZN je uvedený zákaz takých činností, ktoré sú vodným zákonom upravené ako priestupky. Zodpovednosť za porušenie ustanovenia § 77 ods. 1 vodného zákona, ako aj sankcie za toto porušenie, sú upravené vo vodnom zákone. Právna úprava obsiahnutá v článku 5 ods. 1 VZN je nielen nezákonná, ale aj nadbytočná. Navyše pri vyvodzovaní zodpovednosti za činnosti, ktoré sú zakázané

jednak vodným zákonom a jednak VZN, môže nastať kolízia týchto právnych predpisov a vyústiť do zmätočného postupu viacerých orgánov verejnej správy v rámci prejednaní totožného skutku.

V článku 7 ods. 1 VZN je uvedené, že umiestňovanie plagátov, vývesiek a oznámení je povolené iba na plochách to vyhradených. Umiestňovanie reklamných zariadení, informačných tabúľ a pútačov je dovoľené len na základe povolenia mesta. V prípade umiestnenia reklamných zariadení, plagátov, nálepiek, oznamov, informačných tabúľ a pútačov bez príslušného povolenia mesta budú tieto bezodkladne odstránené na náklady príslušnej fyzickej alebo právnickej osoby. Ak umiestnená reklama alebo plagát odporuje zásadám morálky a etiky alebo vyvoláva verejné pohoršenie je mesto oprávnené dať príkaz na odstránenie takejto reklamy alebo plagátu zodpovednej fyzickej alebo právnickej osobe na jej náklady.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (ďalej len „stavebný zákon“) reklamná stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou podľa odseku 1 písm. a) až d) alebo upevnená strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ na zemi alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu a ktorej funkciou je šírenie reklamných, propagačných, navigačných a iných informácií viditeľných z verejných priestorov. Reklamné stavby sa na účely tohto zákona členia podľa veľkosti informačnej plochy na

- a) reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je menšia ako 3 m²,
- b) reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha má veľkosť od 3 m² do 20 m² a
- c) reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je väčšia ako 20 m².

Podľa § 55 ods. 2 písm. h) stavebného zákona ohlásenie stavebnému úradu postačí pri reklamných stavbách, na ktorých najväčšia informačná plocha je menšia ako 3 m², pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 56 písm. j) stavebného zákona stavebné povolenie ani ohlásenie sa nevyžaduje pri reklamných stavbách, na ktorých má najväčšia informačná plocha veľkosť do 1,2 m², umiestnených na stĺp verejného osvetlenia alebo na stĺp trakčného vedenia, ak nezasahujú do prejazdneho profilu pozemnej komunikácie ani do priechodového prierezu dráh.

Podľa § 117 ods. 1 stavebného zákona stavebným úradom je obec. Pôsobnosť stavebného úradu je preneseným výkonom štátnej správy.

Túto právnu úpravu vo VZN považujem za nezákonnú z nasledujúcich dôvodov :

Časť tohto článku, citujem : „...Umiestňovanie reklamných zariadení, informačných tabúľ a pútačov je dovolené len na základe povolenia mesta. V prípade umiestnenia reklamných zariadení, plagátov, nálepiek, oznamov, informačných tabúľ a pútačov bez príslušného povolenia mesta budú tieto bezodkladne odstránené na náklady príslušnej fyzickej alebo právnickej osoby...“, je nezákonná a zmatečná. Reklamné zariadenia, informačné tabule a pútače, ktorých funkciou je šírenie reklamných, propagačných, navigačných a iných informácií viditeľných z verejných priestorov, sú ustanovením § 43 ods. 2 stavebného zákona legálne definované ako reklamné stavby. Stavebný zákon vyžaduje pre umiestňovanie reklamných stavieb v zmysle § 55 ods. 2 písm. h) v závislosti od veľkosti informačnej plochy, buď stavebné povolenie (viac ako 3 m²), alebo oznámenie k ohlásenej reklamnej stavbe (menej ako 3 m² a viac ako 1,2 m²), ktoré vydáva príslušný stavebný úrad, alebo stavebný zákon nevyžaduje pre umiestňovanie reklamných stavieb v zmysle § 56 písm. j) v závislosti od veľkosti informačnej plochy a od jej umiestnenia, ani stavebné povolenie a ani ohlásenie (menej ako 1,2 m², ak sú umiestnené na stĺp verejného osvetlenia alebo na stĺp trakčného vedenia a ak nezasahujú do prejazdneho profilu pozemnej komunikácie ani do priechodového prierezu dráh). Obec/mesto je v zmysle § 117 ods. 1 stavebného zákona stavebným úradom, pričom jeho pôsobnosť je preneseným výkonom štátnej správy. Aj v tomto prípade mesto Senec zasahovalo svojou samosprávnou pôsobnosťou do vecí, kde plní úlohy štátnej správy. Opakujem, že ak obec/mesto plní úlohy štátnej správy, môže vydávať všeobecne záväzné nariadenie len na základe zákonného splnomocnenia v medziach zákona, teda len pre oblasť alebo vo veci, na ktorú je splnomocnená a nemôže si túto oblasť (zákonom vymedzený rozsah úpravy právnych vzťahov zo strany obce/mesta vo všeobecne záväznom nariadení) rozširovať na základe zákonného splnomocnenia, obsiahnutého v ustanovení § 4 ods. 5 písm. a) zákona o obecnom zriadení pre vydávanie všeobecne záväzných nariadení pre oblasť, kde plní úlohy územnej samosprávy. Navyše citovaná právna úprava vo VZN je aj zmatečná, pretože z nej nie je zrejmé aké „povolenie“ mesta Senec je potrebné pre umiestňovanie reklamných zariadení, informačných tabúľ a pútačov, teda či je potrebné stavebné povolenie/ohlásenie podľa stavebného zákona alebo iné povolenie zo strany mesta Senec. V spojení s druhou citovanou vetou, podľa ktorej v prípade umiestnenia plagátov, nálepiek, oznamov (teda už konkrétneho reklamného, informačného plagátu, nálepky a oznamu na reklamných stavbách) bez príslušného povolenia mesta, budú tieto bezodkladne odstránené na náklady príslušnej fyzickej alebo právnickej osoby, sa situácia ešte viac komplikuje, pretože podľa tejto právnej úpravy sa „povolenie“ mesta Senec vzťahuje nielen na osoby, ktoré umiestňujú reklamnú stavbu, ale aj na osoby, ktoré umiestňujú na reklamnej stavbe reklamný, informačný plagát, nálepku a oznam. Žiadny právny predpis, okrem stavebného zákona, neustanovuje zákonné splnomocnenie pre obec/mesto, aby takéto povolenie vydávala/vydávalo a už vôbec nie pre umiestňovanie reklamného, informačného plagátu, nálepky a oznamu na reklamných stavbách (kde vo väčšine prípadov ide o obchodný vzťah medzi vlastníkom reklamnej stavby ako prenajímateľom a nájomcom reklamnej plochy).

V článku 8 ods. 1 VZN je uvedené, že právnické a fyzické osoby, ktoré majú vo vlastníctve, správe alebo inom užívaní nehnuteľný majetok bezprostredne susediaci s verejným priestranstvom, sú povinné zabezpečiť, aby miesta verejnosti prístupné boli riadne, včas a v potrebnom rozsahu udržiavané a vyčistené.

V článku 8 ods. 4 VZN je uvedené, že vlastníci (správcovia, užívatelia) nehnuteľností sú ďalej povinní :

a) trvalo primerane udržiavať a upratovať prilahlé dvory, vnútroblokove priestranstvá, záhrady a iné nehnuteľnosti, ktoré hraničia s verejným priestranstvom, najmä zabrániť, aby sa nečistoty nedostávali na verejné priestranstvo,

b) upraviť konáre stromov, kríkov a iných rastlín vyčnievajúcich na chodníky, cesty a ulice do výšky 2,5 m nad miestnu komunikáciu a konáre prerastajúce cez ploty (príp. živé ploty) upraviť na hranicu vlastného pozemku tak, aby neprekážali chodcom a nenarúšali bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky,

c) umiestniť, upevniť a upraviť kvetináče, nádoby na kvety a iné predmety na vonkajšej strane okien, aby z nich nestekala voda a aby neohrozovali bezpečnosť chodcov.

Túto právnu úpravu vo VZN považujem za nezákonnú z nasledujúcich dôvodov :

Mesto Senec v článku 8 ods. 1 VZN neukladá všetkým subjektom povinnosť dodržiavať poriadok a čistotu na verejných priestranstvách v rámci jej samosprávnej pôsobnosti (§ 4 ods. 3 písm. g) zákona o obecnom zriadení), ale ukladá túto povinnosť určitému okruhu subjektov (v článku 8 ods. 1 VZN), čím porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania a javí sa prinajmenšom rozporuplne vo vzťahu k iným subjektom – fyzickým a právnickým osobám, ktoré túto povinnosť nemajú. Mesto Senec v článku 8 ods. 4 VZN upravuje právne vzťahy, ktoré nepatria do jej samosprávnej pôsobnosti a v ktorých ani neplní úlohy štátnej správy, pretože ukladá subjektom povinnosť dodržiavať poriadok a čistotu na nehnuteľnostiach v ich vlastníctve a v užívaní. Mesto Senec touto právnou úpravou prekročilo svoju právomoc, pretože zasiahlo do súkromnoprávných vzťahov, pričom ani zákon o obecnom zriadení a ani žiadny iný právny predpis neobsahuje zákonné splnomocnenie pre obec/mesto, aby takéto povinnosti zaviedla/zaviedlo. Pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce zakladajú povinnosti fyzických a právnických osôb, aj normotvorná pôsobnosť obce podľa článku 68, ale aj podľa článku 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je limitovaná článkom 2 ods. 3, článkom 13 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 25.4.2002, č.k. I. ÚS 53/00 vymedzenie samostatnej (samosprávnej) normotvornej pôsobnosti obcí v čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky určuje rámec umožňujúci vydávanie všeobecne záväzných nariadení obciam (konkrétne obecným zastupiteľstvám) aj bez zákonného splnomocnenia, pokiaľ sú vydávané vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo

zákona. Rozsah normotvornej činnosti obecných zastupiteľstiev je vždy obmedzený základnými právami a slobodami garantovanými Ústavou Slovenskej republiky. Ak orgán územnej samosprávy všeobecne záväzným nariadením ustanoví podmienky obmedzujúce základné práva a slobody, koná tak nad rámec čl. 68 Ústavy S Slovenskej republiky a dostáva sa do rozporu s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého nariadenie obce nesmie odporovať Ústave Slovenskej republiky ani zákonu. Všeobecne záväzným nariadením ani v samostatnej pôsobnosti obce nemožno upravovať „miestne záležitosti“ v rozpore s existujúcou zákonnou úpravou. Súčasne aj podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15.10.1997, č.k. II. ÚS 59/97, ak orgán územnej samosprávy všeobecne záväzným nariadením ustanoví predpoklady obmedzujúce základné práva a slobody, koná nielen nad rámec úpravy podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, ale zároveň uplatňuje svoju normotvornú právomoc spôsobom, ktorý nie je v súlade s čl. 2 ods. 3 a čl. 13 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky. Dochádza k tomu, že obec (mesto) svojím všeobecne záväzným nariadením upraví otázky, ktoré ústava dovoľuje regulovať jedine zákonom. Mesto Senec však vo VZN uložilo fyzickým a právnickým osobám povinnosti v oblasti súkromnoprávných vzťahov, vynucujúc ich splnenie pod hrozbou uloženia sankcie. Článok 8 ods. 4 VZN nie je teda v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, lebo uloženie povinností fyzickým a právnickým osobám dodržiavať poriadok a čistotu na nehnuteľnostiach, ktoré sú v ich vlastníctve alebo v užívaní, spôsobom uvedeným vo VZN nie je v súlade s článkom 2 ods. 3, článkom 13 ods. 1, 2 a článkom 68 Ústavy Slovenskej republiky. Na ústavnú úpravu nadväzuje úprava vlastníckeho práva v Občianskom zákonníku. Tieto právne predpisy však nespĺnomocnili obec/mesto na podrobnejšiu úpravu práv a povinností vlastníka vo vzťahu k predmetu jeho vlastníctva, alebo užívateľa vo vzťahu k predmetu jeho užívania. Z uvedeného dôvodu sa VZN v uvedenej časti dostalo do rozporu so zákonom, keďže upravuje rozsah práv a povinností vlastníka a užívateľa nad rámec stanovený Občianskym zákonníkom a neprimerane zasahuje do vlastníckych práv obyvateľov mesta.

Právnu úpravu vo zvyšnej časti VZN, ktorá nebola vyššie uvedená, považujem za zákonnú.

S poukazom na vyššie uvedené je potrebné VZN ako nezákonné zrušiť, prípadne ho nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O tomto proteste prokurátora ste povinný zmysle § 27 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov rozhodnúť bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od jeho doručenia. Zároveň žiadam, aby mi rozhodnutie o proteste prokurátora bolo doručené.

JUDr. Ľubomíra Marková
prokurátorka